

Nr 254.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till viss ändring i gällande tulltaxa; given Stockholms slott den 24 april 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 april 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om viss ändring i gällande tulltaxa samt anför därvid följande:

Överrubriken till tulltaxenumren 268—270 (statistiska numren 600—603) i gällande tulltaxa har för närvarande följande lydelse:

»Tvätt-, skur-, poler-, slip-, puts-, desinfektions- och appreturmedel, ej särskilt nämnda, innehållande fett, olja, harts, vax, tvål eller såpa men utan inblandning av dextrin eller stärkelse; ävensom uppblöttningsmedel (för textilvaror).»

Tullen utgår för icke flytande varor av dessa slag med 10 kronor för 100 kilogram, vartill i fråga om tvättpulver kommer en tilläggstull av 15 kronor för 100 kilogram, samt för flytande varor med likaledes 10 kronor för 100 kilogram, om förpackningskärllets bruttovikt överstiger $\frac{1}{2}$ kilogram, och eljest med 15 kronor för 100 kilogram.

Flytande tvätt-, appretur- och uppblöttningsmedel av ifrågavarande slag, avsedda uteslutande för användning inom textil- eller läderindustrien och inkomna i kärl vägande mer än $\frac{1}{2}$ kilogram, draga emellertid en tull av allenast 5 kronor för 100 kilogram.

Uppblöttningsmedel (för textilvaror) upptogos i denna rubrik genom beslut vid 1934 års riksdag (bevillningsutskottets betänkande nr 41; riksdagens skrivelse nr 260).

Enligt tulltaxenummer 223 (statistiskt nr 540: 1—2) utgår tull för kemiska preparat, ej särskilt nämnda, med 15 procent av värdet.

I en den 15 oktober 1941 dagtecknad skrift har *Svenska garveriidkareföreningen* hemställt, att överrubriken till tulltaxenumren 268—270 måtte på det sätt ändras, att densamma komme att innefatta även uppblöttningsmedel för lädervaror. Till stöd härför har föreningen i huvudsak anfört följande.

I modern lädertillverkning användes emulgerande fettämnen, varigenom lädrets slitförmåga höjdes. Tidigare begagnade emulgerande mineraloljor kunde för närvarande icke importeras, på grund varav den svenska garveriindustrien hänvisats till att använda andra fettämnen, för närvarande vanlig tran. Denna emulgerade relativt lätt vid blandning med en vara, benämnd Smenol, vilken såsom verksam substans innehölle fettalkoholsulfonat. Det hade visat sig, att lädrets kvalitet avsevärt vunne på att tranen tillfördes på detta sätt. Smenol, som vore ett s. k. uppblöttningsmedel, hänfördes i enlighet härmed till tulltaxenumren 268—270, då varan infördes för textilindustriens räkning, men — på grund av den i överrubriken till nämnda tulltaxenummer begagnade formuleringen — till kemiska preparat, ej särskilt nämnda, då varan infördes för garveriindustriens räkning. Detta medförde en sådan fördyring av smenolmetoden, att läderfabrikanterna visat benägenhet att övergiva denna, med påföljd att produktionen försämrades.

Över framställningen ha *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* efter remiss avgivit gemensamt utlåtande, vid vilket fogats yttrande av *Sveriges kemiska industrikontor* samt en av *föreståndaren för tullverkets huvudlaboratorium*, *byråinspektören G. Rengman* upprättad promemoria.

Sveriges kemiska industrikontor har, under hänvisning till vad som förekommit vid utarbetandet av den nuvarande lydelsen av överrubriken till tulltaxenumren 268—270 och då den i framställningen åsyftade varan lämpligen kunde användas som uppblöttningsmedel inom textilindustrien, funnit ändring i tulltaxan ej nödvändig för vinnande av framställningens syfte. Industrikontoret har likväl funnit orden »för textilvaror» inom parentes i rubriken böra utgå.

I nyssnämnda *promemoria* har däremot tulltaxans nuvarande ordalydelse betecknats som ett formellt hinder för att hänföra uppblöttningsmedel för lädervaror till tulltaxenumren 268—270. Vid den tid, då överrubriken till

dessa nummer erhållit sin nuvarande lydelse, hade uppblöttningsmedel så gott som uteslutande använts inom textilindustrien. De inom parentes angivna orden »för textilvaror» syntes emellertid endast ha tillkommit för att förtydliga innebörden av det nybildade uttrycket »uppblöttningsmedel» och icke i syfte att begränsa tullnedsättningen till textilindustrien. Det hade sålunda från början förutsatts, att även uppblöttningsmedel för tvättmedelsindustrien skulle komma i åtnjutande av den lägre tullen. Någon anledning att i tulltaxeringsavseende behandla de för läderindustrien avsedda uppblöttningsmedlen annorlunda än de inom textilindustrien begagnade preparaten syntes icke föreligga. En ändring kunde vidtagas på det sätt, att den ifrågavarande parentesens antingen ändrades till »för textil- och lädervaror» eller ock helt slopades. Då innebörden av begreppet »uppblöttningsmedel» numera klargjorts genom anvisningar i generaltullstyrelsens varuhandbok och parentesens sålunda blivit överflödig, syntes det senare alternativet vara att föredraga. Därigenom vunnes även, att den redan praktiserade lättningen för uppblöttningsmedel, avsedda för tvättmedelsindustrien, bringades i överensstämmelse med taxans formulering.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* ha anslutit sig till den i promemorian angivna ståndpunkten och förorda sålunda borttagande av orden »för textilvaror» i förevarande rubrik. Därigenom komme visserligen taxeändringen att erhålla något större räckvidd än med framställningen avsetts, då även vissa inom andra områden än läderindustrien begagnade preparat skulle komma i åtnjutande av den tullnedsättning, ändringen i regel torde komma att innebära. Då emellertid dessa preparat spelade en ganska underordnad roll och en tullnedsättning i många fall kunde vara berättigad även för dessa varor, syntes nämnda konsekvens icke böra hindra den föreslagna lösningen av frågan, vilken lösning ur såväl tulltekniska som andra synpunkter vore att föredraga framför en komplettering av parentesens.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner jag importörer av uppblöttningsmedel för lädervaror böra erhålla samma lättnad i tullhänseende, som importörer av uppblöttningsmedel för textilvaror sedan ett antal år åtnjutit. Jag anser även att denna ståndpunkt bör komma till otvetydigt uttryck i tulltaxan genom omformulering av överrubriken till tulltaxenumren 268—270. På de av kommerskollegium och generaltullstyrelsen anförda skälen finner jag denna ändring böra ske på det sätt, att de i rubriken inom parentes angivna orden »för textilvaror» borttagas. *Departements-
chefen.*

Dag för ikraftträdandet av den ändrade bestämmelsen torde böra fastställas av Kungl. Maj:t.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

besluta, att överrubriken till numren 268—270 i den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tull-

Kungl. Maj:ts proposition nr 254.

taxan från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, skall hava följande ändrade lydelse:

Tvätt-, skur-, poler-, slip-, puts-, desinfektions- och appreturmedel, ej särskilt nämnda, innehållande fett, olja, harts, vax, tvål eller såpa men utan inblandning av dextrin eller stärkelse; ävensom uppblöttningsmedel.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Sune Wisén.